WOJEWODA ŁÓDZKI

PNIK-III.431.11.2022

Łódź, 26 września 2022 r.

Zarząd Fundacji
Nauki i Wychowania
ul. Wodna 34
90-046 Łódź
KRS: 0000070179

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 29 ust. 4 w związku z art. 29 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie[1], w okresie od 3 sierpnia do 2 września 2022 r. przeprowadzona została nieplanowana kontrola Fundacji Nauki i Wychowania w Łodzi[2], jako organizacji pożytku publicznego[3], KRS: 0000070179, ul. Wodna 34, 90-046 Łódź.

Zakres kontroli: prawidłowość gromadzenia i wydatkowania środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych[4] w organizacji pożytku publicznego, w okresie: 1 stycznia - 31 grudnia 2021 r.

Kontrola została przeprowadzona przez zespół kontrolerów – pracowników oddziału kontroli Wydziału Prawnego, Nadzoru i Kontroli Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, legitymujących się upoważnieniami Wojewody Łódzkiego z 28 lipca 2022 r.[5], w składzie:

- Paweł Remisz – p.o. Kierownika oddziału – kierownik zespołu,
- Katarzyna Laszczyk – Starszy Specjalista,
- Izabela Pękosławska – Młodszy Specjalista.

Kontrolę przeprowadzono w siedzibie Fundacji i w siedzibie Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi.

---

1 Tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 1327. Na początek okresu objętego kontrolą obowiązywał publikator: tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 1057. Dalej: ustawa OPP.
2 Dalej: Fundacja, albo organizacja.
3 Dalej: OPP.
4 Dalej: 1% pdoof.
5 Upoważnienia nr: 37/2022, 38/2022, 39/2022, akta kontroli, str. 19-21.

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie https://www.gov.pl/web/uw-lodzki w zakładce ochrona danych osobowych.

Ustaleń dokonano na podstawie dokumentacji Fundacji, dokumentacji pozyskanej samodzielnie przez organ kontroli oraz wyjaśnień złożonych przez Prezesa Zarządu Fundacji[6].

Badaną działalność ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**[7].

Zarząd Fundacji i Radę Fundacji uznaje się za podmioty odpowiedzialne za opisane w niniejszym dokumencie nieprawidłowości.

Ustalenia kontroli.

1. Podstawowe informacje o Fundacji.

Zgodnie ze Statutem Fundacji[8] (§ 7) jej celami są:

wspieranie działalności oświatowej, wychowawczej i opiekuńczej,

wspieranie działalności w zakresie kultury fizycznej i sportu,
wspieranie działalności instytucji szkolnych i szkolno-wychowawczych,
wspieranie i promocja różnych form kształcenia młodzieży,
pomoc w przystosowaniu do życia społecznego,
wspieranie inicjatyw zmierzających do poprawy warunków dydaktyczno-naukowych i wychowawczych instytucji szkolnych i szkolno-wychowawczych,

działalność charytatywna,
promocja i organizacja wolontariatu.

Jak stanowi § 8 Statutu, organizacja realizuje swoje cele poprzez:

organizowanie i finansowanie: pomocy dla młodzieży znajdującej się w szczególnie trudnych warunkach materialnych, stypendiów i nagród dla młodzieży uzdolnionej, wyróżniającej się w nauce, publikacji poświęconych problematyce szkolnej i wychowawczej,

finansowanie inwestycji zmierzających do polepszenia zaplecza dydaktyczno-naukowego instytucji szkolnych i szkolno-wychowawczych,

współpracę z instytucjami państwowymi i organizacjami prywatnymi działającymi w zakresie objętym celami Fundacji,

organizację kursów i szkoleń. Szczególnie dla osób zagrożonych utratą pracy lub bezrobotnych,

---

[6] Wyjaśnienia pisemne z 18.08.2022 r., 26.08.2022 r., 30.08.2022 r., 31.08.2022 r., akta kontroli, str. 173-174 oraz materiał zgromadzony w formie elektronicznej.

[7] Skala ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami, negatywna.

[8] Okazano Statut Fundacji zarejestrowany w Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi Sądzie Gospodarczym XX Wydziale KRS II Sekcji. Statut zawiera określenie: *TEKST JEDNOLITY Łódź 2011*. W Statucie umieszczono datę: 16.02.2011 r. Akta kontroli, str. 43-51. Ponadto: http://fundacja.bosko.pl/fundacja/statut. Z odpisu z KRS z 1.08.2022 r. wynika, że po 2011 r. nie wprowadzano zmian do Statutu Fundacji. W Statucie zapisano, że został ustalony przez Fundatora Fundacji 28.06.2000 r., z późn. Aneksami.

dofinansowywanie wycieczek szkolnych i wypoczynku wakacyjnego dzieci i młodzieży,

wspieranie aktywności artystycznej młodzieży szkolnej,

umożliwienie pracy wychowawczej wolontariuszom.

W myśl § 4 ust. 1 Statutu Fundacja może prowadzić działalność gospodarczą w rozmiarach niezbędnych do prowadzenia działalności statutowej. W *Rocznym sprawozdaniu merytorycznym z działalności organizacji pożytku publicznego za 2021 r.* Fundacja podała, że prowadzono wyłącznie działalność nieodpłatną i odpłatną pożytku publicznego, działalność gospodarcza nie była prowadzona.

Organami Fundacji są: Rada Fundacji, Zarząd Fundacji (§ 16 Statutu).

W skład Zarządu Fundacji wchodzili: ks. Zbigniew Kulesza – Prezes[9], ks. Wojciech Kułak – Wiceprezes, p. Iwona Sobieraj – Członek.

W okresie objętym kontrolą funkcję Prezesa Zarządu Fundacji sprawował ks. Stanisław Hajkowski[10].

W skład Rady Fundacji wchodzą: p. Maria Lubera – Przewodnicząca, p. Paweł Gruszczyński - Wiceprzewodniczący, p. Urszula Tatarynowicz – Sekretarz, Członkowie – p. Grzegorz Krzanowski, p. Lechosław Stępień, ks. Julian Dzierżak[11].

Wyjaśniono, że w okresie objętym kontrolą nie wnioskowano o zmiany w KRS[12].

W tabeli wymieniono kompetencje ww. organów istotne z punktu widzenia niniejszej kontroli[13].

Kompetencje Rady Fundacji:	**Kompetencje Zarządu Fundacji:**
- propagowanie celów Fundacji, - nadzorowanie Zarządu Fundacji, - inicjowanie nowych kierunków i sposobów działania Fundacji, - zatwierdzanie rocznych planów merytorycznych i finansowych przygotowanych przez Zarząd Fundacji, - zatwierdzanie rocznych sprawozdań finansowych z działalności Fundacji.	- kierowanie działalnością Fundacji, zarządzanie majątkiem, - przygotowywanie planów merytorycznych i finansowych, - sporządzanie sprawozdań z działalności Fundacji.

[9] Powołany do pełnienia funkcji Prezesa Zarządu Fundacji Uchwałą Rady Fundacji nr 2/06/2022 z 13.06.2022 r., akta kontroli, str. 85.

[10] Prezes Zarządu Fundacji przestał pełnić funkcję z dniem 14.11.2021 r. z powodu śmierci. http://fundacja.bosko.pl/. Wyjaśniono także, że wówczas Wiceprezes Zarządu Fundacji przejął kierowanie Zarządem Fundacji. Nie przedłożono dokumentów na tę okoliczność.

[11] Skład organów OPP ustalono na podstawie odpisu z KRS wg stanu na 21.07.2022 r. i 1.08.2022 r. oraz na podstawie sprawozdania merytorycznego OPP za 2021 r. Akta kontroli zgromadzone w formie elektronicznej.

[12] Wyjaśnienia udzielone w toku kontroli, akta kontroli, str. 173.

[13] Kompetencje wymienione w §§ Statutu: 17-25a.

W odniesieniu do tych kompetencji wyjaśniono, że Zarząd Fundacji podejmował decyzje o przyznaniu środków 1% pdoof beneficjentom, co następowało w formie uchwał.

Istotnie podczas kontroli stwierdzono, że dofinansowanie działalności edukacyjnej szkoły salezjańskiej w Łodzi odbywało się na podstawie decyzji Zarządu Fundacji wyrażonych w uchwałach, o czym mowa także w dalszej części. Jednakże kontrola wykazała, że nie w każdym przypadku sfinansowanie wydatku na rzecz beneficjenta organizacji odbywało się poprzez podjęcie uchwały.

W części przypadków z beneficjentami zawarto umowy darowizny, na podstawie których następnie przekazywano im zakupione dobra, o czym mowa także w dalszej części.

Odnośnie do realizowania kompetencji Rady Fundacji, okazano protokół posiedzenia Rady Fundacji 3 czerwca 2022 r.[14]. Podczas posiedzenia Rada: zatwierdziła sprawozdanie Zarządu Fundacji za 2021 r., zatwierdziła sprawozdanie finansowe OPP za 2021 r., podjęła decyzję o przeznaczeniu wyniku finansowego OPP za 2021 r., udzieliła absolutorium Zarządowi Fundacji za 2021 r.

Poza powyżej opisanymi okolicznościami nie przedłożono w toku kontroli innych informacji w zakresie wykonywania kompetencji przez Radę i Zarząd Fundacji oraz nie okazano planów merytorycznych i finansowych, które winny zostać opracowane[15] (co ocenia się jako nieprawidłowość). Tym samym nie udokumentowano realizacji części uprawnień i obowiązków organów Fundacji.

Organizacja przedłożyła *Sprawozdanie z działalności Fundacji Nauki i Wychowania w Łodzi w roku 2021*[16]. Dokument w znacznej mierze stanowi powielenie informacji wykazanych w *Rocznym sprawozdaniu merytorycznym z działalności organizacji pożytku publicznego za 2021 r.* oraz w sprawozdaniu finansowym za 2021 r. Kwota środków z 1% pdoof, którą organizacja pozyskała w okresie sprawozdawczym jest tożsama z kwotą podaną w ww. sprawozdaniach. Fundacja wykazała także nadwyżkę przychodów nad wydatkami o wartości 78 306,43 zł. Z kolei w aspekcie kwoty środków 1% pdoof wydatkowanej

[14] Akta kontroli, str. 109-112.
[15] Stosowne pytania zespół kontrolerów przedłożył Prezesowi Zarządu Fundacji 18.08.2022 r. W odpowiedzi z 26.08.2022 r. brak jest odpowiedzi na część pytań kontrolerów.
[16] Przyjęte uchwałą Rady Fundacji nr 1/06/2022 z 3.06.2022 r. w sprawie zatwierdzenia sprawozdania z działalności Fundacji (…) za rok obrachunkowy od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2021 r., akta kontroli, str. 98-108.

w badanym okresie stwierdza się rozbieżność w stosunku do wartości wykazanych w innych sprawozdaniach, co zostało opisane w dalszej części niniejszego dokumentu.

Księgowość Fundacji prowadzona była przez osobę zatrudnioną na podstawie umowy cywilnoprawnej. Wynagrodzenie ww. osoby (pracownika organizacji) nie było pokrywane ze środków 1% pdoof.

2. Regulacje wewnętrzne Fundacji związane z gospodarowaniem środkami 1% pdoof. Wyodrębnienie rachunkowe środków pochodzących z 1% pdoof.

W § 9 pkt 2 Statutu Fundacji określono, że majątek Fundacji stanowią, m.in. środki finansowe.

W organizacji wprowadzono *Politykę rachunkowości*[17], w skład której wchodzi plan kont księgowych. *Polityka rachunkowości* obowiązuje od 1 stycznia 2007 r. Dla ustaleń kontroli znaczenie mają poniższe postanowienia ww. dokumentu:

- rok obrotowy pokrywa się z rokiem kalendarzowym,

- księgi rachunkowe prowadzone są z wykorzystaniem oprogramowania informatycznego.

W zakresie gospodarowania środkami 1% pdoof w analizowanym dokumencie nie stwierdzono zapisów bezpośrednio odnoszących się do ww. funduszy.

W załączonym do *Polityki rachunkowości* planie kont księgowych (który zawiera oznaczenie: *ROK: 2013*) nie stwierdzono kont, które byłyby oznaczone jako dedykowane dla operacji gospodarczych z udziałem środków 1% pdoof.

Natomiast w toku kontroli przedłożono wydruk planu kont księgowych z systemu księgowego, co do którego to planu zadeklarowano, że był obowiązujący w 2021 r.[18]. Plan zawiera konta księgowe oznaczone jako związane ze środkami 1% pdoof:

762-01 *DAROWIZNY 1%*, 762-02 *DAROWIZNY PIENIĘŻNE ZGIERZ 1%*, 762-03 *POZOSTAŁE DAROWIZNY 1%*, 762-05 *KRAKÓW 1%*, 762-06 *OŚWIĘCIM 1%*, 762-07 *PRZEMYŚL 1%*, 762-08 *DAROWIZNA 1% DLA ZSS,* 762-17 *WARSZAWA 1%*, 762-23 *DAROWIZNA 1% MISJE*.

[17] Wprowadzona Uchwałą Zarządu Fundacji z 1.01.2007 r. w sprawie wprowadzenia „Zasad (polityki) rachunkowości, akta kontroli, str. 52-77. Aneksy do Polityki rachunkowości przyjęto uchwałami Rady Fundacji z: 16.09.2011 r. i 31.03.2013 r. Aneksy nie odnoszą się do środków 1% pdoof, akta kontroli, str. 113-116.

[18] Akta kontroli, str. 78-84.

Dodatkowo ustalono, że operacje gospodarcze dot. środków 1% pdoof księgowane były na kontach księgowych: 762-04 *DAROWIZNY DLA LUTOMIERSK*, 762-21 *MIŃSK MAZ.*, 400-01 *WYDATKI FINANSOWE*, 400-02 *WYDATKI MATERIAŁOWE.*

W toku kontroli zwrócono się o poinformowanie, czy operacje gospodarcze związane ze środkami 1% pdoof były odnotowywane na kontach księgowych innych niż wskazane w planach kont. Informacji nie przedłożono[19].

Wyodrębnienie kont księgowych służących do rejestrowania operacji gospodarczych związanych ze środkami finansowymi 1% pdoof oznacza, że co do zasady[20] wypełniony został wymóg określony w art. 27 ust. 2c ustawy OPP (organizacja pożytku publicznego wyodrębnia w ewidencji księgowej środki, o których mowa w ust. 2, w tym wysokość środków wydatkowanych na promocję 1% podatku dochodowego od osób fizycznych, o której mowa w art. 27c ust. 1).

Odnośnie do wydatków na promocję 1% pdoof stwierdzono, że w *Rocznym sprawozdaniu merytorycznym z działalności organizacji pożytku publicznego za 2021 r.* Fundacja podała, że nie poniesiono kosztów kampanii informacyjnej lub reklamowej związanej z pozyskiwaniem 1% pdoof.

Niezależnie od powyższego organ kontroli zauważa, że zasadnym byłoby wyodrębnienie, w planie kont oraz ewidencji księgowej, konta przeznaczonego do zapisów operacji gospodarczych związanych ze wskazanym celem. W planie kont obowiązującym w 2021 r. nie stwierdza się bowiem stosownego odrębnego konta księgowego, które byłoby oznaczone jako: *promocja 1% / reklama 1%.* Nie należy zaś wykluczyć, że w ciągu roku obrotowego mogą mieć miejsce operacje finansowe związane z omawianym działaniem organizacji.

Poza Statutem i *Polityką rachunkowości* w organizacji funkcjonuje *Instrukcja w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu*[21], przy czym w wymienionym dokumencie nie stwierdzono zapisów odnoszących się bezpośrednio do kontrolowanych środków finansowych[22].

3. Wysokość środków finansowych pochodzących z 1% pdoof.

[19] Stosowne pytanie zespół kontrolerów przedłożył Prezesowi Zarządu Fundacji 18.08.2022 r. W odpowiedzi z 26.08.2022 r. brak jest odpowiedzi na część pytań kontrolerów.

[20] *Vide*: ustalenie dotyczące braku odrębnego konta księgowego przeznaczonego do ewidencjonowania zdarzeń gospodarczych związanych z promocją / reklamą OPP.

[21] Wprowadzona uchwałą Zarządu Fundacji z 12.12.2012 r. w sprawie wprowadzenia „Instrukcji w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu''.

[22] Akta kontroli, str. 122.

W *Rocznym sprawozdaniu merytorycznym z działalności organizacji pożytku publicznego za 2021 r.* oraz w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego za 2021 r.[23] wskazano, że Fundacja otrzymała środki finansowe pochodzące z 1% pdoof w wysokości 245 404,07 zł. Kwota taka widnieje w ewidencji księgowej kont księgowych[24] wskazanych w tabeli:

Konto księgowe	Saldo konta (w zł)
762-01	242 938,67
762-04	143,20
762-05	57,60
762-06	85,90
762-08	896,40
762-23	543,70
762-21	738,60
Razem:	**245 404,07**

Wymieniona kwota została zaksięgowana drugostronnie na koncie księgowym: 131 *Bieżący rachunek bankowy.*

Tym samym dane wykazane w sprawozdawczości organizacji za 2021 r. są zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Biorąc pod uwagę, że łączna kwota przychodów Fundacji, wykazana w sprawozdaniu merytorycznym za 2021 r. oraz w *Rachunku zysków i strat* za 2021 r.[25] wyniosła 1 461 807,38 zł, wysokość przychodów z 1% pdoof stanowi **16,79%** wszystkich przychodów.

4. Wydatkowanie środków finansowych pochodzących z 1% pdoof.

Ustalenia ogólne.

W toku kontroli podjęto ustalenia w kwestii wysokości środków 1% pdoof wydatkowanych w badanym roku obrotowym, ponieważ w sprawozdawczości organizacji wykazano nieprawidłowe dane. Ponadto jak ustalono, nieprawidłowe dane odnosiły się także do stanu środków 1% pdoof wg stanu na 1.01.2021 r.

[23] Sprawozdanie finansowe Fundacji za 2021 r. zostało zatwierdzone uchwałą Rady Fundacji nr 2/06/2022 z 3.06.2022 r., akta kontroli, str. 86.
[24] Akta kontroli, str. 87-93.
[25] Materiał zgromadzony w formie elektronicznej.

W *Rocznym sprawozdaniu merytorycznym z działalności organizacji pożytku publicznego za 2021 r.* wskazano, że wysokość kosztów poniesionych z 1% pdoof w okresie sprawozdawczym wyniosła ogółem 1 336 745,12 zł. Część tej kwoty potwierdza ewidencja księgowa 2 kont księgowych[26].

Ustalono dodatkowo, że w skład wskazanej kwoty wchodzi kwota 2 364,80 zł, wykazana jako pozostałe koszty ogółem w *Rocznym sprawozdaniu merytorycznym z działalności organizacji pożytku publicznego za 2021 r.*

Konto księgowe	**Saldo konta (w zł)**
400-01	1 207 224
400-02	127 156,32
Nie przedłożono	2 364,80
Razem:	**1 336 745,12**

Powyższa kwota łączna została także ujęta w rachunku zysków i strat za 2021 r.

Odnośnie do jednego ze składników tej kwoty: 2 364,80 zł, stwierdza się, co następuje. Jak podano wcześniej, przedmiotowa wartość została ujęta w sprawozdaniu merytorycznym organizacji jako koszt poniesiony ze środków 1% pdoof (pkt III.4.1, lit. f sprawozdania), tymczasem podczas kontroli wyjaśniono, że powyższa kwota dotyczyła odpłatnej działalności pożytku publicznego.

Zatem, mając na względzie opisane okoliczności, stwierdza się nierzetelność w opracowaniu sprawozdań za 2021 r., a tym samym nieprawidłowość.

W sprawozdaniu merytorycznym OPP za 2021 r., w pkt III.3.3 i III.3.4 nie wykazano informacji odnoszących się do działań i celów szczegółowych kosztów poniesionych z 1% pdoof. Natomiast zrealizowane działania zostały wyspecyfikowane w części II ww. sprawozdania, w podziale na rodzaje działalności: odpłatną i nieodpłatną.

Podczas kontroli Prezes Zarządu Fundacji wymienił działania zrealizowane przez organizację i kwoty przeznaczone na te działania (łącznie 140 456,32 zł), co przytacza się w tym miejscu:

Na działalność oświatowo – wychowawczą prowadzoną przez Salezjanów w Krakowie, w formie ufundowanego stypendium - 13 300 zł.

Dofinansowanie działalności opiekuńczo – wychowawczej Oratorium w Łodzi w formie zakupu książek - 412,97 zł

[26] Akta kontroli, str. 94-95.

Dofinansowanie działalności oświatowo-wychowawczej prowadzonej przez Zespół Szkół Zawodowych w Oświęcimiu - 8 746 zł.
Wsparcie działalności oświatowo – wychowawczej dla Szkoły Salezjańskiej w Legionowie - 5 412 zł.
Dofinansowanie działalności oświatowo-wychowawczej Publicznej Salezjańskiej Szkoły Podstawowej im. św. Dominika Savio w Mińsku Mazowieckim - 22 692,94 zł
Zakup artykułów elektrycznych dla Parafii Wspomożenia Wiernych w Łodzi - 2 011,04 zł
Dofinansowanie wydatków na pomoce wychowawcze w Zespole Szkół Salezjańskich w Przemyślu - 1 450 zł.
Wsparcie działalności oświatowo-wychowawczej Salezjańskiego Ośrodka Misyjnego w Warszawie - 13 870,97 zł.
Wsparcie działalności oświatowo-wychowawczej Zespołu Szkół Salezjańskich w Łodzi - 11 931,42 zł
Wsparcie dla Salezjańskiego Ośrodka Wychowawczego w Różanymstoku - 4 366 zł
Na działalność oświatowo – wychowawczą prowadzoną przez Salezjanów w Krakowie - 3 253,99 zł
Wsparcie działalności oświatowo-wychowawczej Salezjańskiego Zespołu Szkół Publicznych w Zabrzu - 14 500 zł.
Dofinansowanie działalności edukacyjnej dla Salezjańskiej Szkoły Muzycznej w Lutomiersku - 35 000 zł
Wsparcie działalności sportowo - wychowawczej SL Salos RÓŻA KUTNO – 3 508,99 zł.
Sprawozdanie merytoryczne zawiera wszystkie działania zgodnie z fakturami, które je dokumentują w ewidencji księgowej.

Analiza zapisów ewidencji księgowej i dowodów księgowych potwierdza przekazane informacje.

Odnośnie do stanu środków 1% pdoof na początek i na koniec okresu objętego kontrolą, ustalono finalnie, że stany te wyniosły odpowiednio: 101 243,50 zł i 206 191,25 zł.

Reasumując, analiza zgromadzonego materiału dowodowego, w tym cytowanych wyjaśnień, pozwala na sformułowanie następujących wniosków:
- kwota wpływów 1% pdoof: 245 404,07 zł została potwierdzona,
- kwota wydatków ze środków 1% pdoof poniesionych w 2021 r., wskazana w sprawozdawczości organizacji: 1 336 745,12 zł, jest nieprawidłowa. W istocie ze środków

1% pdoof sfinansowano wydatki w kwocie 140 456,32 zł. Kwotę taką potwierdzają uzyskane wyjaśnienia, w tym wykaz działań organizacji przedstawiony przez Prezesa Zarządu Fundacji oraz zbadana dokumentacja organizacji[27],

- sprawozdawczość organizacji za 2021 r. została opracowana nierzetelnie, tym samym przedstawia niewłaściwy obraz kontrolowanych środków finansowych.

Wykazanie błędnych informacji sprawozdawczych należy ocenić jako nieprawidłowość.

Zauważa się zatem, że organizacja winna przykładać należytą uwagę do procesów sprawozdawczych.

Biorąc pod uwagę, że łączna kwota kosztów Fundacji, wykazana w sprawozdaniach: finansowym i merytorycznym za 2021 r., wyniosła 1 383 500,95 zł, wysokość kosztów z 1% pdoof (po ustaleniu prawidłowej kwoty: 140 456,32 zł) stanowi **10,15%** wszystkich kosztów.

Ustalenia szczegółowe dotyczące wydatkowania środków 1% pdoof.

W toku kontroli zbadano wydatki zrealizowane w 2021 r. Łącznie skontrolowano wydatki o wartości **1 336 745,12 zł** (100% wydatków deklarowanych pierwotnie jako dokonane ze środków 1% pdoof).

W odniesieniu do zbadanych wydatków ustalono, co następuje:

a) organizacja finansowała zakupy na rzecz beneficjentów skupionych wokół środowiska salezjańskiego,

b) kwestia kwoty 2 364,80 zł została opisana we wcześniejszej części niniejszego dokumentu,

c) dofinansowanie działalności edukacyjnej szkoły salezjańskiej w Łodzi odbywało się na podstawie decyzji Zarządu Fundacji wyrażonych w uchwałach, przy czym dokumentacja finansowa nie zawiera niektórych uchwał.

Badanie kontrolne wykazało jednak, że wymienione wydatki, zakwalifikowane w sprawozdawczości organizacji jako dokonane ze środków 1% pdoof, w istocie nie były finansowane z tego źródła.

Jednakże ponieważ Prezes Zarządu Fundacji przekazał, w dniu rozpoczęcia czynności kontrolnych, dokumentację finansowo-księgową związaną z finansowaniem placówki, została

[27] Kwotę taką potwierdza także *Sprawozdanie z działalności Fundacji Nauki i Wychowania w Łodzi w roku 2021,* przyjęte przez Radę Fundacji 3.06.2022 r. uchwałą nr 1/06/2022, w którym wykazano 2 kwoty: 13 300 zł jako *Wydatki statutowe z otrzymanego 1%,* 127 156,32 zł jako *Wydatki statutowe – darowizny rzeczowe /z otrzymanego 1%/.* Wymienione kwoty składają się na łączną kwotę 140 456,32 zł; akta kontroli, str. 98-101.

ona zweryfikowana przed finalnym ustaleniem dotyczącym niefinansowania przedmiotowych wydatków z puli 1% pdoof.

Pozostałe ustalenia.

W oparciu o dokumentację organizacji i wyjaśnienia Prezesa Zarządu Fundacji ustalono, że:

a) w badanym okresie nie miało miejsca świadczenie usług przez wolontariuszy, zatem ze środków 1% pdoof nie ponoszono wydatków z nimi związanych,

b) organizacja nie wzywała do przekazania oraz nie przekazywała środków finansowych pochodzących z 1% pdoof na rzecz organizacji, które nie zostały uwzględnione w wykazie, o którym mowa w art. 27a ustawy OPP (art. 27aa ust. 1–3 ustawy OPP),

c) organizacja nie skorzystała z możliwości nieodpłatnego informowania o swojej działalności w jednostkach publicznej radiofonii i telewizji (art. 26 ustawy OPP),

d) Fundacja nie udostępniała programów komputerowych umożliwiających podatnikowi podatku dochodowego od osób fizycznych wypełnienie zeznania podatkowego,

e) nadwyżkę przychodów nad kosztami za 2021 r. w kwocie 78 306,43 zł organizacja przeznaczyła na działalność statutową Fundacji[28], co jest zgodne z art. 20 ust. 1 pkt 3 ustawy OPP, w myśl którego organizacją pożytku publicznego może być organizacja pozarządowa oraz podmiot wymieniony w art. 3 ust. 3 pkt 1 i 4, z zastrzeżeniem art. 21, która spełnia łącznie następujące wymagania: (…) nadwyżkę przychodów nad kosztami przeznacza na działalność, o której mowa w pkt 1,

f) w badanym okresie ze środków 1% pdoof nie finansowano zakupu środków trwałych na rzecz Fundacji[29],

g) Fundacja nie prowadziła publicznej promocji / reklamy polegającej na zachęcaniu do przekazania jej środków 1% pdoof.

5. Dokumentacja dotycząca wydatków pokrywanych ze środków 1% pdoof.

Zbadane zostały dowody księgowe okazane przez Prezesa Zarządu Fundacji jako dotyczące wydatków z zaangażowaniem środków finansowych pochodzących z 1% pdoof.

[28] Uchwała Rady Fundacji nr 3/06/2022 z 3.06.2022 r. ws. przeznaczenia wyniku finansowego Fundacji (…) za rok obrachunkowy od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2021 r., akta kontroli, str. 112.

[29] Wyjaśniono wprawdzie, że zakupiono 1 środek trwały, lecz badanie kontrolne wykazało, że nie został sfinansowany w ramach badanych środków finansowych. Akta kontroli, str. 172, 174.

Stwierdzono, że:

a) dokumenty zostały wyodrębnione od innych dowodów księgowych organizacji,

b) do niektórych dowodów księgowych dołączono dodatkowe dokumenty związane z danym wydatkiem, np.:

- podania beneficjentów ws. sfinansowania przez Fundację danego rodzaju wydatku,
- kopie protokołów przekazania beneficjentom zakupionych dóbr, kopie umów darowizny,

c) organizacja odrębnie zgromadziła 14 umów darowizny zakupionych dóbr, do których zostały dołączone protokoły przekazania tych dóbr. Do treści wskazanych dokumentów nie zgłasza się uwag,

d) jak wskazano już wcześniej, dofinansowanie działalności edukacyjnej szkoły salezjańskiej w Łodzi odbywało się na podstawie decyzji Zarządu Fundacji wyrażonych w uchwałach, przy czym dokumentacja finansowa nie zawiera niektórych uchwał.

Ponieważ jak ustalono, przedmiotowe wydatki nie zostały sfinansowane z 1% pdoof, odstępuje się od sformułowania wniosku w zakresie kompletowania dokumentacji finansowo-księgowej,

e) dowody księgowe co do zasady były opisywane w sposób niejednolity, niektóre z opisów ocenia się jako niewystarczające, np. *Zabrze*. Ustalono także, że nie wszystkie opisy zostały podpisane przez osobę dokonującą opisu.

Generalnie analiza dowodów księgowych w aspekcie ich opisywania prowadzi do wniosku, że w Fundacji nie wdrożono jednolitych i efektywnych zasad opisywania dowodów księgowych, przy czym praktyka stosowana w tym zakresie oznacza, że intencją Fundacji było co do zasady opisywanie dokumentów finansowych.

Mając na względzie opisany stan faktyczny, stwierdza się, że niezbędne jest wypracowanie w organizacji jednolitych i efektywnych zasad opisywania dowodów księgowych,

f) dowody księgowe zawierają oznaczenie kont księgowych, na których operacja finansowa dotycząca danego wydatku została zarejestrowana, przy czym w 1 przypadku wskazanie kont księgowych jest błędne, natomiast stwierdza się w istocie prawidłowość zaksięgowania wydatku.

Dodatkowo zauważa się, że w świetle art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości[30], opatrzenie dowodu księgowego wskazaniem kont księgowych, jest tylko częścią, tzw. dekretacji: dowód księgowy powinien zawierać co najmniej: (…) stwierdzenie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych

[30] Dz. U. z 2019 r., poz. 351 – publikator aktualny na początek okresu objętego kontrolą. Obecnie: Dz. U. z 2021 r., poz. 217.

przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania.

W tym miejscu zauważa się, że koniecznym jest wprowadzenie w organizacji jednolitych i efektywnych zasad opisywania dowodów księgowych – poza wskazanymi wyżej wytycznymi pożądanym byłoby wdrożenie zasady zamieszczania w dowodach księgowych informacji o sprawdzeniu pod względem formalnym i rachunkowym wraz z datą ww. czynności.

W podsumowaniu - sposób prowadzenia dokumentacji finansowo-księgowej przez organizację wymaga ulepszenia.

6. Podsumowanie ustaleń kontroli.

Ustalenia kontroli, oparte o: zbadaną dokumentację organizacji, udzielone wyjaśnienia wskazują na **przeznaczenie środków finansowych pochodzących z 1% pdoof na działalność pożytku publicznego**, co wypełnia dyspozycję art. 27 ust. 2 ustawy OPP. Mając jednak na względzie uwagi opisane w niniejszym dokumencie organizacja powinna **niezwłocznie** podjąć stosowne kroki celem ulepszenia działalności.

Zalecenia pokontrolne.

Biorąc pod uwagę ustalenia opisane w niniejszym dokumencie zalecam organizacji, przy uwzględnieniu wcześniej opisanych zastrzeżeń:

1) intensyfikację roli nadzorczo-kontrolnej Rady Fundacji;
2) opracowywanie i wdrażanie dokumentów wymaganych Statutem Fundacji;
3) aktualizację *Polityki rachunkowości* Fundacji;
4) wykazywanie prawidłowych danych finansowych w sprawozdawczości organizacji oraz podjęcie stosownych działań celem skorygowania sprawozdań organizacji za 2021 r.;
5) wdrożenie jednolitych i efektywnych zasad opisywania dowodów księgowych.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 32 ustawy OPP wystąpienie pokontrolne zawiera ocenę stanu faktycznego wynikającą z ustaleń zawartych w protokole kontroli, w tym opis ustalonych uchybień, z uwzględnieniem przyczyn ich powstania, zakresu, skutków oraz osób odpowiedzialnych za ich

powstanie, a także termin usunięcia uchybień, nie krótszy niż 30 dni od dnia doręczenia wystąpienia pokontrolnego.

Wobec powyższego proszę o przedłożenie stosownej informacji w terminie **30 dni** od dnia doręczenia wystąpienia pokontrolnego.

WOJEWODA ŁÓDZKI

Tobiasz Bocheński